

Oponentský posudek diplomové práce Zuzany Piřhové: „Terapie emocionálních a behaviorálních problémů po získaném poškození mozku“

Zaměření posuzované diplomové práce je rozhodně v našich podmínkách netradiční, neboť na rozdíl od obtíží po získaném poškození mozku v kognitivní oblasti jsou změny v emotivitě a chování těchto osob na okraji odborného zájmu publikačního i intervenčního. Lze souhlasit s diplomandkou, že tyto změny jsou obvyklým doprovodem získaného poškození mozku a znesnadňují readaptaci jedince na jeho prostředí.

Diplomová práce je přiměřeného rozsahu, má 97 stran textu, bohaté přílohy a rozsáhlý (10 stran) seznam literatury, ze značné části cizojazyčné a speciálně zaměřené.

Teoretická část je rozdělena do pěti oddílů: emoce, získaná poškození mozku, problémy po získaném poškození mozku, diagnostika emočních a behaviorálních problémů po získaném poškození mozku a jejich terapie. I když rozsah 59 stran není malý, text působí sevřeným dojmem. Autorce se podařilo držet se zaměření diplomové práce a nenechat se zahltit obecnými tématy, např. u emocí a jejich klasifikací.

Hlavním předmětem teoretické části práce bylo přiblížit problematiku získaného poškození mozku se zaměřením na změny v emotivitě a chování, jejich diagnostiku a především shrnout dosavadní poznatky a zkušenosti v oblasti terapeutické práce s touto specifickou skupinou osob. Lze říci, že se to diplomandce podařilo a předkládá ucelený text s využitím mnoha původních pramenů.

Předmětem empirické části práce bylo navržení intervenčního programu, který se zaměřil na prožívání emočních a behaviorálních změn po získaném poškození mozku, jeho realizace a sledování jeho účinnosti. Účinnost programu byla měřena pomocí dotazníku European Brain Injury Questionnaire (EBIQ) a Zungovy sebesuzovací škály deprese (ZSDS). Byly porovnány výsledky před a po skončení programu u experimentální skupiny (N=30) s výsledky kontrolní skupiny (N=30), která se programu neúčastnila. U skupiny, která intervenci absolvovala, bylo dotazníkem EBIQ-P zjištěno signifikantní zlepšení v subškále Tělesné obtíže. Výsledky ZSDS zaznamenaly signifikantní zlepšení depresivní symptomatiky oproti kontrolní skupině. Součástí empirické části práce jsou i výsledky týkající se vlivu pohlaví, věku, vzdělání a doby od poškození mozku na subjektivní hodnocení zažívaných obtíží.

Design práce, včetně teoretických východisek je v práci systematicky popsán. Je na místě i ocenit etické poznámky autorky k realizovanému postupu a kapitole diskuse, ve které jsou získaná data konfrontována se zahraničními studii a postupně diskutovány limity empirického šetření.

Dotazník EBIQ je popsán v kapitole o diagnostice na straně 45, spíše by měla být jeho charakteristika včleněna do empirické části práce. Formální stránka práce je na adekvátní úrovni. Pouze na straně 44 by bylo vhodné dodržet u všech názvů velká písmena např. Emotion regulation Questionnaire.

Otázky pro obhajobu:

Při prezentaci výsledků nejsou uvedeny tabulky u Zungovy škály (kromě jediné) na rozdíl od EBIQ-P, kde tabulky jsou u všech srovnání.

V jakém směru lze navrhovaný program považovat za preventivní?

Práci hodnotím jako zdařilou a kreativní. Význam komplexní neurorehabilitace je evidentní protože osoby po poškození mozku potřebují odbornou pomoc při jejich opětovném zařazení do života.

Závěr: Práce Zuzany Piťhové „Terapie emocionálních a behaviorálních problémů po získaném poškození mozku“ splňuje nároky kladené na diplomovou práci a doporučuji ji proto k obhajobě.

Návrh klasifikace: výborně

V Praze dne 11. května 2014

PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.